

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA "1 DECEMBRIE 1918" din ALBA IULIA

510009, Alba Iulia, str. Gabriel Bethlen nr. 5
Tel: 40-0258-806130 Fax: 40-0258-812630
E-mail: cond@uab.ro

STRATEGIE PRIVIND ECHITATEA SOCIALĂ UNIVERSITATEA "1 DECEMBRIE 1918" DIN ALBA IULIA PENTRU

PERIOADA 2017 – 2020 (aprobată în Ședința Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, din data de 23.11.2016)

PERIOADA 2018 – 2020

Completare cu aspecte privind facilitarea accesului elevilor liceelor din mediile defavorizate la învățământul superior și dezvoltarea planurilor instituționale privind accesul echitabil al elevilor la studii universitare (aprobată în Ședința Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, din data de 14.12.2017)

Cuprins

I. Analiza de context și premisele elaborării Strategiei privind echitatea socială.....	3
I.1. Contextul european.....	7
I.2. Contextul național și instituțional.....	9
I.3. Orientări strategice privind accesul în universitate al elevilor liceelor din medii defavorizate	19
II. Perspectivele strategice în domeniul echității sociale ale Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.....	17
1. Creșterea accesului la învățământul superior a tinerilor proveniți din mediul rural, din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate, a tinerilor cu dizabilități aflați în risc de excluziune.....	17
2. Monitorizarea studenților aflați în risc de excluziune socială sau abandon școlar.....	19
3. Îmbunătățirea rezultatelor învățării tuturor studenților, inclusiv a celor proveniți din mediul rural, din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate ori a celor cu dizabilități.....	20
4. Consolidarea serviciilor de orientare și consiliere în carieră a studenților/absolvenților în risc de excluziune, inclusiv cei proveniți din mediul rural, din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate, a studenților cu dizabilități aflați în risc de excluziune.....	21
5. Servicii de informare și sprijin finanțiar pentru studenții proveniți din mediul rural, din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate, a studenților cu dizabilități, aflați în risc de excluziune.....	22
6. Management instituțional - crearea unui mediu organizațional favorabil incluziunii, egalității, echității, nediscriminării și promovării competențelor civice.....	23

I. Analiza de context și premisele elaborării Strategiei privind echitatea socială

Prezentul Plan Strategic a fost aprobat în Ședința Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, din data de 23.11.2016. Completările aprobatăe în Ședința Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, din data de 14.12.2017 vizează domeniul facilitării accesului elevilor liceelor din mediile defavorizate la învățământul superior și dezvoltarea planurilor instituționale privind accesul echitabil al elevilor la studii universitare. Scopul configurării unor astfel de priorități strategice este acela ca Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia să se identifice drept parte a unui sistem de învățământ superior echitabil, ce oferă șanse, acces, tratament și rezultate care să nu fie influențate de factorii socio-economi, de mediul de proveniență al studenților și de alți factori care pot conduce la dezavantaje educaționale.

Importanța educației pentru dezvoltarea individuală și a comunităților nu poate fi negată în nicio perioadă de dezvoltare a societății, cu atât mai mult în perioada actuală, grevată încă de manifestările crizei economice apărute la finalul anului 2007. Aceste manifestări li se adaugă valențele societății informaționale contemporane, care incumbă școlii, în forma sa clasică, multiple provocări în a păstra interesul și entuziasmul tinerilor pentru învățare și autorealizare, respectiv a unui sens al implicării volitive în structurile școlare. Suntem contemporani necesității de schimbare a paradigmelor în domeniul educației universitare, nevoită să depășească modelul clasic al dimensiunii educaționale teoretice și să pună accentul pe învățare prin experiență practică și muncă, cât și pe conștientizarea importanței educației universitare favorabile incluziunii, egalității, echității, nediscriminării și promovării competențelor civice.

Prezentul document vizează configurarea unei ***Strategii privind accesul și echitatea socială în Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia***. Participanții la conferința internațională organizată de UNESCO în 2009 privind învățământul superior, au adoptat o declarație comună în care se menționează faptul că deși creșterea accesului la educație a devenit o prioritate pentru statele membre, discrepanțele privind ratele de participare sunt o sursă pentru viitoare inegalități sociale. Prin urmare, ***echitatea nu se poate referi doar la accesul la educație***, ci ”obiectivul trebuie să fie acela de ***a asigura participarea și finalizarea cu succes a studiilor, concomitent cu asigurarea bunăstării studenților***. Măsurile ce duc la atingerea acestui deziderat pot include asigurarea unui sprijin financiar și educațional special studenților proveniți din medii socio-economice dezavantajate și comunități marginalizate, cu risc crescut de excluziune socială”. (*Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Cadru strategic pentru un învățământ superior echitabil, Higher Education Policy Series no. 13, 2015*)

Configurarea exhaustivă a situațiilor care pot genera risc de excluziune pentru studenți, care pot conduce la părăsirea de către studenți a sistemului de învățământ superior înainte de a-și finaliza studiile reprezintă o provocare majoră, care presupune detalierea situației *studenților aflați în risc de abandon școlar, a persoanelor cu dizabilități, cât și a studenților proveniți din mediul rural, din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate, aflați în risc de excluziune.*

Tinerii fără educație preuniversitară completă reprezintă o categorie vulnerabilă specială și în mare măsură neomogenă. Conform multiplelor studii existente, *participarea la un nivel de educație superior duce la creșterea șanselor de angajare, la creșterea șanselor de păstrare a locului de muncă și, implicit, de avansare economică și socială.* Învățământul românesc suferă de pe urma unei rate deosebit de ridicate de abandon școlar, augmentată de un declin al ratei de promovare a examenului de bacalaureat. În România nu există o cartografie generală, exhaustivă a abandonului școlar la nivelul învățământului terțiar. Există doar o serie de lucrări care încearcă să estimeze rata de abandon sau oferă date statistice care pot indica o estimare generală a acesteia. Pricopie et al. (*Pricopie, R. et al. 2011. Acces și echitate în învățământul superior din România: dialog cu elevii și studenții. București: Centrul de Certetare în Comunicare*) indică o rată de abandon de circa 20% pentru studenții din primul an al ciclului de licență. Similar, diferențele dintre ponderile studenților pe tipuri de regim de taxe în anul I și pe întregul ciclu existent în rapoartele CNFIS indică o rată relativ ridicată de abandon școlar în universitățile românești. Cu toate acestea, nu există o detaliere a profilului studentului care abandonează studiile, motiv pentru care deducerea indirectă a ratei de abandon poate fi problematică. De exemplu, studenții care urmează două facultăți pot abandona o facultate fără a se plasa în afara sistemului de învățământ superior. De asemenea, creșterea mobilității transfrontaliere sau înscrierea în vederea continuării studiilor la altă universitate reprezintă factori care pot distorsiona calcularea unei rate generale de abandon. Probabil rezultatul cel mai palpabil în calcularea ratelor reale de abandon este dat de compararea admiterilor pe cohortă cu ponderea tinerilor care finalizează o formă de învățământ universitar până la vîrstă de 30-34 de ani (acest aspect este măsurat pentru verificarea progresului spre atingerea indicatorilor EU 2020). Persoanele cu dizabilități reprezintă un alt grup ce întâmpină condiții dificile în accesarea studiilor superioare, adesea din lipsa unei forme de sprijin întâlnită în majoritatea instituțiilor. De exemplu, 99% dintre personalul academic, respondent în cadrul unui chestionar privind accesibilitatea instituțiilor de învățământ superior nu erau familiari cu existența unui suport de curs în limbaj braille pentru studenții cu dificultăți de vedere, în timp ce niciun respondent nu a afirmat că ar fi familiar cu existența sau utilizarea unui limbaj internațional de interpretare pentru studenții cu dizabilități auditive, în cadrul instituțiile din care provin. Similar cu situația oricărui alt grup dezavantajat, este important de notat că persoanele cu dizabilități acumulează mai multe tipuri de riscuri de excluziune determinați de factori privind finalizarea ciclurilor de educație secundară și accesul la învățământ

superior. Cu toate acestea, sunt disponibile foarte puține date privind participarea la educație a acestor categorii la educație, iar acestea sunt contradictorii variind de la câteva procente până la procente similare de participare cu ale majorității tinerilor. Această problemă ar putea fi cauzată de diferențe legate de metodologia folosită în colectarea de date. Cercetarea în domeniul politicilor și sistemelor de educație din România suferă în numeroase cazuri de pe urma discrepanțelor de date și dificultăților de calculare a diverselor indicatori cantitativi. (*Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Cadru strategic pentru un învățământ superior echitabil, Higher Education Policy Series no. 13, 2015*). Proveniența studentilor din mediul rural, din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate poate afecta în mod negativ capacitatea acestora de a se susține finanțiar, emoțional sau academic pe perioada studiilor, contribuind la autonomia redusă a acestor studenți și generând risc de excluziune.

Creșterea rapidă a numărului de studenți (în România aceste fenomene s-a derulat mai ales după 1990) a pus o presiune ridicată asupra capacitații statului de a asigura un sprijin finanțier adecvat pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate, prin reducerea ponderii celor care pot beneficia de granturi sau alocări financiare directe din totalul populației de studenți. Ca urmare a nevoilor competitive din finanțare este dificilă sporirea fondurilor alocate până la nivelul la care s-ar putea păstra un nivel relevant pentru granturi și alocații directe. Acest nivel ar trebui să includă posibilitatea ca studentul să se poată concentra exclusiv asupra studiilor universitare, fără a fi obligat să lucreze într-o activitate remunerată full-time. România, alături de alte state est-europene, are o politică de finanțare duală în care locurile de studiu din universitățile publice sunt fie gratuite (finanțate din bugetul public), fie plătite (de către student sau familia acestuia). Modelul a apărut în anii 1990, în clipa în care capacitatea statului de a finanța creșterea rapidă a ratelor de participare a tinerilor la învățământul superior era limitată. Sistemul s-a bazat de la bun început pe *distribuirea locurilor în baza meritului academic*. Astfel diferențierea studenților pe locuri bugetate sau cu taxă se face la momentul începerii studiilor (în funcție de media de admitere) și la finalul fiecărui an de studiu (în funcție de media obținută în acel an). În majoritatea cazurilor, distribuția locurilor nu ține cont de condiția socială a tinerilor candidați. De altfel, rezultatele școlare fiind adesea legate de mediul de proveniență, venituri și suportul familiei, există un risc al suprareprezentării tinerilor din medii avantajate în populația de studenți care beneficiază de finanțare din partea statului. Acest aspect a fost deja utilizat pe plan global ca o critică la adresa modelelor aşa-zise meritocratice, care au conferit studenților din medii privilegiate acces la o educație plătită din impozitele colectate din partea întregii populații. (*Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Cadru strategic pentru un învățământ superior echitabil, Higher Education Policy Series no. 13, 2015*)

Una dintre politiciile naționale menite să îmbunătățească participarea la nivelul învățământului superior a tinerilor proveniți din grupuri subrepräsentate este dată de *sistemul de*

burse sociale. Sistemul românesc de burse studențești este reglementat de Legea nr. 1/2011 a educației naționale și de hotărâri de Guvern. În prezent, criteriile generale pentru acordarea burselor sunt reglementate la nivel național, iar criteriile specifice sunt decise la nivel instituțional, existând două tipuri de burse: cele alocate pe criterii de merit (burse de merit, de studiu, de performanță) și cele alocate în funcție de ”nevoile sociale” ale beneficiarilor (burse sociale sau burse medicale). Conform Legii educației, același student poate primi concomitent ambele tipuri de burse dacă îndeplinește criteriile de eligibilitate. Aceste burse sunt acordate pe durata unui întreg an universitar, cu câteva excepții care includ întregul an calendaristic în cazul burselor de boala, burselor pentru performanță și burselor pentru orfani. Valoarea lunară totală a burselor dintr-o universitate se calculează prin înmulțirea sumei fixe acordate de guvern cu numărul de studenți bugetați. Suma rezultată astfel este apoi împărțită de universitate potențialilor beneficiari în baza criteriilor stabilite prin autonomie universitară de alocare a burselor (cuantumul acestora este de asemenea stabilit la nivelul fiecărei instituții). Universitățile pot suplimenta fondul de burse din veniturile proprii măring astfel, numărul studenților bursieri sau cuantumul burselor alocate aceluiași număr de beneficiari. Distribuirea la nivel național a fondului de burse nu este una diferențiată între bursele sociale și cele de merit, ci universitățile sunt lăsate să decidă modul în care fondurile sunt împărțite între aceste categorii. Astfel, comportamentul instituțional în luarea acestei decizii poate reprezenta un proxy pentru importanța acordată echitației de către universitățile românești. În ceea ce privește bursele sociale, statul reglementează criteriile de acordare ale acestora. Astfel, categoriile eligibile de studenți sunt: studenții orfani, cei proveniți din casele de copii sau plasament familial care nu realizează venituri, studenți bolnavi de TBC și studenți a căror familie nu realizează, timp de trei luni consecutive, un venit lunar net mediu pe membru de familie mai mare decât salariul minim pe economie. De asemenea, conform legii, bursele sociale au drept obiectiv susținerea financiară a studenților cu venituri reduse, iar valoarea minimă a acestor burse trebuie propusă anual de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), ținând cont de faptul că bursa trebuie să acopere, conform legii, sumele minime necesare pentru acoperirea cheltuielilor de masă și cazare, pe durata studiilor (art. 223 paragraful 10). În afara burselor sociale, statul acordă fonduri pentru burse pentru studenții cu performanțe academice ridicate și pentru a stimula excelența, aceste burse fiind distribuite pe baza rezultatelor academice. (*Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Cadru strategic pentru un învățământ superior echitabil, Higher Education Policy Series no. 13, 2015*)

I.1. Contextul european

Preocupări marcante privind accesul și echitatea în învățământul superior aparțin Uniunii Europene - ele nu sunt de dată recentă, ci s-au intensificat în ultimii ani, pe fondul schimbărilor societății contemporane. În cadrul *Strategiei Europa 2020*, **educația** este unul dintre obiectivele strategice care vizează:

- reducerea sub 10% a ratei de părăsire timpurie a școlii;
- creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vîrstă de 30-34 de ani;
- cel puțin 15% dintre persoanele cu vîrstă cuprinsă între 26 și 64 de ani trebuie să participe la învățarea pe tot parcursul vieții.

Datele publicate de Consiliul Uniunii Europene pentru anul 2015 sunt îngrijorătoare (*Raport comun pentru 2015 al Consiliului și Comisiei privind punerea în aplicare a Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale - ET 2020. Noi priorități pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale*):

- **Părăsirea timpurie a școlii** (ponderea populației cu vîrste cuprinse între 18 și 24 de ani care a absolvit cel mult învățământul secundar inferior și care nu mai urmează niciun program educațional sau de formare profesională) se ridică în prezent la 11%. Deși s-au realizat progrese importante pentru atingerea obiectivului principal comun al Strategiei Europa 2020, există încă peste 4,4 milioane de persoane care au părăsit timpuriu școala în Europa, iar aproximativ 60% dintre aceștia sunt fie inactivi, fie șomeri, ceea ce înseamnă riscuri mai mari de excluziune socială și un angajament civic mai scăzut;

- **Numărul de absolvenți de învățământ superior** (procentul celor cu vîrste cuprinse între 30 și 34 de ani care au încheiat cu succes învățământul de nivel terțiar Eurostat) continuă să crească, proporția lor reprezentând în prezent 38,7%. De asemenea, s-au făcut progrese importante în direcția îndeplinirii obiectivului principal comun al Strategiei Europa 2020, dar şansele de angajare ale acestor absolvenți stagnează în întreaga Uniune Europeană.

Educația și formarea profesională sunt esențiale pentru promovarea coeziunii sociale, a egalității, a nediscriminării și a competențelor civice. Inegalitatea înregistrează cel mai ridicat nivel din ultimii 30 de ani în majoritatea țărilor din Europa și din cadrul OCDE și are un impact negativ asupra rezultatelor școlare, întrucât sistemele de învățământ urmează, în general, tendințele statutului socioeconomic. Întreruperea ciclului intergenerațional de calificări insuficiente trebuie să fie deci o prioritate. Majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene au luat măsuri pentru a îmbunătăți accesul la educație pentru cursanții defavorizați. Cu toate acestea, continuă să existe diferențe semnificative la nivel educațional, iar accesul la o educație și o formare profesională de calitate este

în continuare o provocare în mai multe părți ale Uniunii Europene. Sunt necesare acțiuni eficiente pentru a lua în considerare diversitatea sub toate formele sale și accesul tuturor cursanților la educație și formare profesională favorabile incluziunii, axate pe grupurile de persoane defavorizate, cum ar fi cursanții cu nevoi speciale, migranții sosiți de curând, persoanele provenite din familiile de migranți și romii. Garanția pentru tineret ar trebui să fie mobilizată integral (de exemplu, plasamente pe piața locurilor de muncă, ucenicii și educație și formare profesională de tipul „a doua șansă”).

Declarația de la Paris a ministrilor educației din 17 martie 2015 a făcut apel la acțiune la toate nivelurile pentru a consolida rolul educației în promovarea spiritului civic și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării, consolidând coeziunea socială și ajutând tinerii să devină membri responsabili, flexibili și activi ai societății noastre diversificate și favorabile incluziunii. Educația este importantă în lupta împotriva marginalizării și a radicalizării și pentru prevenirea acestora. Acțiunile întreprinse ca urmare a declarației reprezintă o prioritate-cheie în noul ciclu de lucru. Acestea vor fi sub formă de analize comune, învățare reciprocă, reuniuni, diseminarea bunelor practici și măsuri concrete sprijinate finanțat prin programul Erasmus+, în conformitate cu cele patru domenii identificate în declarație:

- asigurarea că tinerii și copiii dobândesc competențe sociale, civice și interculturale prin promovarea valorilor democratice și a drepturilor fundamentale, prin incluziune socială și nediscriminare, precum și prin cetățenia activă;
- îmbunătățirea gândirii critice și a educației în domeniul mass-mediei;
- promovarea educării copiilor și a tinerilor defavorizați;
- promovarea dialogului intercultural prin toate formele de învățare în cooperare cu alte politici relevante și cu părțile interesate.

Disparitatea de gen în domeniul educației și al formării profesionale, care se bazează, de asemenea, pe menținerea stereotipurilor de gen, trebuie abordată, inclusiv diferențele de gen în ceea ce privește alegerile educaționale. Intimidarea, hărțuirea și violența în mediul de învățare, inclusiv cea legată de gen, nu poate fi tolerată. Instituțiile de învățământ și cadrele didactice, formatorii, directorii de unități de învățământ și alții membri ai personalului din învățământ trebuie să beneficieze de facilități și de tot sprijinul necesar pentru a le permite cursanților să beneficieze de experiența incluziunii, egalității, echității, nediscriminării și cetățeniei democratice în mediile de învățare. Mediile de învățare deschise, cum ar fi bibliotecile publice, centrele de învățământ pentru adulți și universitățile deschise, ar trebui să fie împăternicite ca mijloc de promovare a incluziunii sociale.

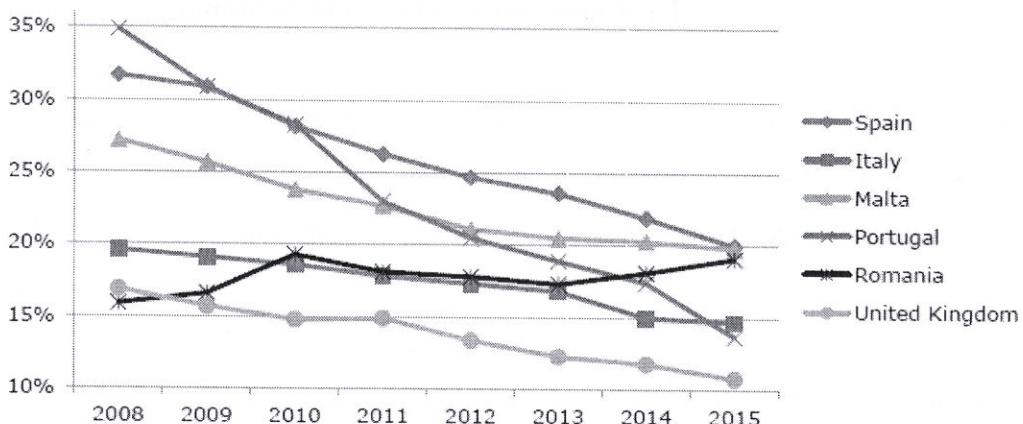
I.2. Contextul național și instituțional

Pentru anul 2015, Raportul de țară al României (*European Commission - Education and Training Monitor 2016. Country analysis, p. 235*) relevă următoarea situație:

<i>Educație și formare</i>	<i>România</i>		<i>Media Uniunii Europene</i>	
	<i>2012</i>	<i>2015</i>	<i>2012</i>	<i>2015</i>
Părăsirea timpurie a școlii (ponderea populației cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care a absolvit cel mult învățământul secundar inferior și care nu mai urmează niciun program educațional sau de formare profesională)	17,8%	19,1%	12,7%	11%
Rata de participare în învățământul superior (procentul celor cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani care au încheiat cu succes învățământul de nivel terțiar)	21,7%	25,6%	36%	38,7%

Chiar dacă România și-a modernizat curricula școlară înspre obținerea de competențe bazate pe procesul de învățare, părăsirea timpurie a școlii a continuat să crească și în anul 2015 și este a treia cea mai mare rată din Uniunea Europeană. Studenții din mediul rural, proveniți din familiile sărace și romii sunt cu predispoziție expuși la riscul abandonului școlar și al neputinței de a-și consolida educația prin studii universitare. Rata de participare în învățământul superior a crescut așa încât este foarte aproape de ținta națională, dar este încă una dintre cele mai mici din Uniunea Europeană, iar provocările majore rămân cele legate de conexiunea cu piața muncii a absolvenților. Studiul relevă de asemenea, faptul că în ciuda îmbunătățirii anumitor aspecte, cheltuielile cu caracter public privind educația continuă să rămână foarte scăzute.

Discrepanțele și inegalitățile în situația statelor naționale în ceea ce privește rata de părăsire timpurie a școlii sunt evidente (*European Commission - Education and Training Monitor 2016. Country analysis, p. 236*), iar cazul României este atipic comparativ cu statele considerate repere - doar în țara noastră a crescut rata de părăsire timpurie a școlii în anii 2014 și 2015:

Source: Eurostat.

Rata de părăsire timpurie a școlii

Guvernul României a aprobat *Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020*, ([https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2016/strategii/Strategie_inv_tertiar_2015_2020\(1\).pdf](https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2016/strategii/Strategie_inv_tertiar_2015_2020(1).pdf)), care stipulează faptul că modernizarea învățământului superior în statele europene joacă un rol crucial în progresul individului și al societății și în furnizarea capitalului uman înalt calificat și a cetățenilor eficienți de care Europa are nevoie pentru a crea locuri de muncă, creștere economică și prosperitate. În acest sens, strategia stabilește priorități privind dezvoltarea unor inițiative legislative și sectoriale noi, identifică măsuri aferente pilonilor și estimează costurile intervențiilor programatice. Primul dintre cei trei piloni de acțiune descriși este cel ce face referire la creșterea nivelului de acces la învățământul superior. Acțiunile propuse subsumate acestui pilon sunt:

- stabilirea unui traseu clar, flexibil, de la învățământul secundar profesional și de la alt tip de învățământ postliceal/terțiar către programele de educație superioară;
- completarea sistemului locurilor subvenționate de la stat acordate celor cu rezultate școlare bune, cu un program de burse sociale pe bază de nevoi;
- implementarea unui sistem de credite de studii;
- încurajarea atragerii studenților din grupurile subrepräsentate și a studenților nontradiționali (inclusiv a studenților adulții);
- creșterea transparenței informațiilor și furnizarea îndrumării cu privire la oportunitățile și rezultatele educaționale pentru alegerea informată a studiilor și reducerea abandonului școlar.

Conform Strategiei, stimularea accesului și participării în învățământul terțiar include următoarele grupuri dezvantajate: studenți cu dizabilități, studenți care provin din familii cu venituri scăzute, studenți orfani sau din centre de plasament, etnici români din afara granițelor, studenți romi și studenți din zonele rurale (de exemplu: alocarea de burse pe criterii sociale și de performanță; subvenții pentru transportul în comun; sistem de credite pentru studii).

Strategia Națională de Integrare a Romilor 2012-2020 prevede printre obiective:

- asigurarea accesului egal, gratuit și universal al cetățenilor români aparținând minorității rome la educație de calitate la toate nivelurile în sistemul public de învățământ, pentru a sprijini creșterea economică și dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere;

- promovarea educației incluzive în cadrul sistemului educațional, atât prin prevenirea și eliminarea segregării, precum și prin combaterea discriminării pe baze etnice, de statut social, dizabilități sau alți factori care au impact asupra copiilor și tinerilor proveniți din grupuri dezavantajate, inclusiv romi.

În luna iunie 2015, România a adoptat **Strategia pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii în România**, care definește politicile de prevenire, intervenție și compensare specifice celor care părăsesc prematur sistemul de educație, cu scopul de a le oferi căile adecvate prin care să poată reintra în programul de educație și formare profesională și să dobândească acele calificări pe care nu le-au obținut.

(https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2016/strategii/Anexe%20Strategie%20PTS.pdf)

Cadrul strategic pentru un învățământ de calitate (Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, *Cadru strategic pentru un învățământ superior echitabil, Higher Education Policy Series no. 13, 2015*) delimitizează principalele prevederi legislative pe care se întemeiază caracterul nediscriminatoriu al învățământului superior și se susține echitatea socială:

- Învățământul preuniversitar și superior se guvernează în baza: principiului "echității – în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare" (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.3, alin. A); "principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural" (art.3, alin. G), "principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase (art.3, alin. I); "principiul asigurării egalității de șanse" (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.3, alin. j); "principiul incluziunii sociale" (art.3, alin. O); "principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia" (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.3, alin p). Documentul asumă totodată faptul că "educația contribuie la integrarea socială". În vederea atingerii acestor deziderate, legea educației prevede o serie de drepturi garantate studenților, precum și o serie de servicii sociale puse la îndemâna acestora de către universități în vederea creșterii accesului la educație și reducerii inechităților din sistemul educațional. Aceste prevederi pot fi grupate pe mai multe categorii:

A. *În ceea ce privește participarea grupurilor subrepräsentate, dezvoltarea dimensiunii sociale și reducerea inegalităților:*

- în învățământul superior nu sunt admise discriminări pe criterii de vîrstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu

excepția măsurilor affirmative prevăzute de lege (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.118, alin 2);

- se alocă cel puțin un loc pentru studii gratuite, în afara cifrei de școlarizare aprobate, pentru tinerii proveniți din centrele de plasament (Legea educației naționale nr. 1/2011, art. 205, alin. 6);
- se alocă burse sociale de studii elevilor și studenților proveniți din familii defavorizate, precum și celor instituționalizați, în condițiile legii (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.12, alin. 2);
- se acordă gratuitate pentru categoriile de transport stabilite prin ordin al ministrului educației pentru studenții orfani sau proveniți din casele de copii (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.205, alin 2).

B. În ceea ce privește aspectele legate de serviciile studențești de suport, consiliere și orientare, trasee flexibile de învățare, rute alternative de acces, legislația prevede următoarele:

- se acordă asistență medicală și psihologică gratuită (Legea educației naționale nr. 1/2011, art. 205);
- se amenajează căi de acces adaptate studenților cu dizabilități fizice în totalitatea spațiilor universitare, precum și condiții pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale în cadrul instituțiilor de învățământ superior, adaptate acestora (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.118, alin 3).
- se alocă subvenții de la bugetul de stat pentru căminele și cantinele universitare (Legea educației naționale nr. 1/2011, art. 205);
- se oferă asistență și servicii complementare gratuite, inclusiv consiliere în scopul orientării profesionale (Legea educației naționale nr. 1/2011, art.202 – b).
- se permite flexibilitatea traseelor de învățare, Legea educației naționale definind formele de studiu fără frecvență și la distanță. Mai mult, flexibilitatea se realizează și la nivelul universităților/facultăților, prin oferirea de cursuri de tip opțional și facultativ, numărul și tipul acestora diferind în funcție de universitate, domeniul de studiu, program de studiu, resursele instituției.

- Complementar Legii educației naționale, legea nr. 448/2006 republicată în 2008, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, conține o serie de prevederi cu privire la *accesul la educație pentru persoanele cu dizabilități*. Acestea includ:

- garantarea accesului liber și egal la educație și formare profesională (Art. 15);
- posibilitatea accesului la educație într-o instituție de masă, inclusiv în instituții cu predare în limbile minorităților naționale (Art. 16);

- accesul la servicii educaționale specializate, echipament tehnic de suport, manuale și materiale adaptate (Art. 18).

Cu privire la rutele alternative de acces, în acest moment accesul la învățământ superior nu poate fi făcut decât în modul clasic, care implică obligatoriu promovarea examenului de bacalaureat.

C. În ceea ce privește stimularea implicării universităților în atingerea acestor obiective, legea deschide *posibilitatea dezvoltării unor proceduri de acordare a finanțării suplimentare*, de până la 30% din suma alocată la nivel național universităților, pentru a stimula excelența instituțiilor și a programelor de studii, atât din cadrul universităților de stat, cât și al celor particulare. Aceste fonduri ar trebui alocate după criterii competitive bazate pe standarde internaționale (Legea educației naționale nr. 1/2011, art. 197, lit. a).

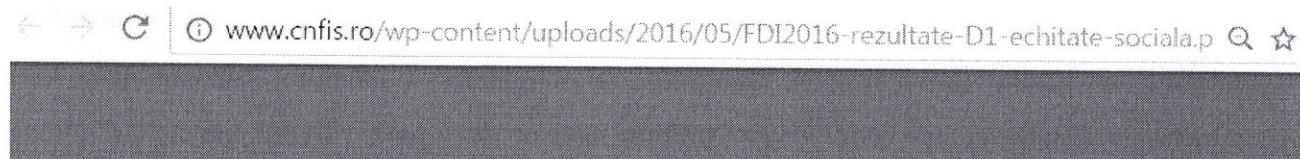
- Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului. Drepturile studenților sunt detaliate în "Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului" adoptat prin Ordin al Ministrului Educației nr. 3666/2012. Conform acestui document, "Statul garantează pentru toți studenții din sistemul național de învățământ un învățământ echitabil în ceea ce privește admiterea, parcursarea și finalizarea studiilor". Pentru atingerea acestui deziderat, studenților li se asigură:

- servicii gratuite de orientare și consiliere educațională și profesională
- servicii de tutorat
- urmărirea traseelor educaționale în vederea asigurării integrării lor academice, sociale și culturale în comunitate
- dreptul la examinarea printr-o metodă alternativă atunci când suferă de o dizabilitate temporară sau permanentă, certificată medical, care face imposibilă prezentarea cunoștințelor învățate în maniera prestabilită de către titularul de curs, astfel încât metoda alternativă indicată să nu limiteze atingerea standardelor examinării
- burse sociale, pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse, alcăror cuantum minim este propus anual de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), raportându-se la costurile reale pentru masă și cazare. Bursele sociale pot fi cumulate cu celealte tipuri de burse.

În anul 2016, în conformitate cu art. 197, litera b) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, a fost format un ***Fond distinct pentru dezvoltare instituțională FDI, din bugetul alocat Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice***, a cărui repartizare a fost realizată pe baza unei competiții de proiecte organizate de către CNFIS. FDI are drept scop susținerea proiectelor de dezvoltare instituțională la nivelul universităților de stat din România, în vederea creșterii capacitații instituționale și a îmbunătățirii calității sistemului național de învățământ superior. Termenul limită de depunere a proiectelor a fost 04.05.2016 (prima etapă) și 06.06.2016 (a doua etapă).

Au fost vizate pentru finanțare din FDI 2016 patru **domenii strategice**, iar o universitate putea depune maximum trei proiecte pe domenii diferite de dezvoltare instituțională (cel mult un proiect pe un domeniu strategic):

1. *Cresterea echității sociale, în vederea incluziunii sociale și sporirea accesului la învățământul superior (inclusiv cele privitoare la consilierea și orientarea în carieră);*
2. Internaționalizarea învățământului superior din România;
3. Asigurarea transparenței în gestiunea studenților și implementarea Registrului Matricol Unic al Universităților din România;
4. Asigurarea funcționării în bune condiții a grădinilor botanice universitare și a stațiunilor didactice din structura universităților.

Lista proiectelor -FDI 2016 (prima competiție)					
D1 Cresterea echitatii sociale, in vederea incluziunii sociale si sporirea accesului la invatamantul superior (inclusiv cele privitoare la consilierea si orientarea in cariera)					
Nr. crt	Cod proiect	Domeniu strategic de finanțare	Universitatea		Valoare propusa finantare
1	CNFIS-FDI-2016-0080	D1 - Echitate& Acces	U01	Universitatea Politehnica Bucuresti	228.000
2	CNFIS-FDI-2016-0096	D1 - Echitate& Acces	U02	Universitatea Tehnica de Constructii Bucuresti	88.000
3	CNFIS-FDI-2016-0012	D1 - Echitate& Acces	U07	ASE Bucuresti	245.000
4	CNFIS-FDI-2016-0055	D1 - Echitate& Acces	U13	Universitatea "1 decembrie 1918" Alba-Iulia	227.000
5	CNFIS-FDI-2016-0046	D1 - Echitate& Acces	U14	Universitatea "Aurel Vlaicu" Arad	87.000
6	CNFIS-FDI-2016-0101	D1 - Echitate& Acces	U15	Universitatea "Vasile Alecsandri" Bacau	77.000
7	CNFIS-FDI-2016-0099	D1 - Echitate& Acces	U17	Universitatea "Transilvania" Brasov	245.000
8	CNFIS-FDI-2016-0010	D1 - Echitate& Acces	U18	Universitatea Tehnica Cluj-Napoca	175.000
9	CNFIS-FDI-2016-0028	D1 - Echitate& Acces	U19	USAMV Cluj Napoca	175.000
10	CNFIS-FDI-2016-0040	D1 - Echitate& Acces	U21	UMF "Iuliu Hatieganu" Cluj-Napoca	123.000

Proiectul cu titlul **PROGRAM INTEGRAT DE INCLUZIUNE A STUDENȚILOR AFLAȚI ÎN SITUAȚII DE RISC ȘI PENTRU CREȘTEREA ECHITĂȚII LA NIVEL INSTITUȚIONAL - CNFIS-FDI-2016-0055 (Integra)**, depus de către Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, a fost aprobat spre finanțare din FDI pentru perioada 15.06.2016-14.12.2016.

Obiectiv general al proiectului este creșterea capacității instituției de incluziune a studenților aflați în situații de risc și dezvoltarea unei strategii și a unui plan de îmbunătățire a echității în educație. Instrumentul de bază îl reprezintă evaluarea, îmbunătățirea și monitorizarea eficientă a echității la nivel instituțional prin studii, programe de perfecționare și o platformă informatică

integrată, cu consecințe benefice asupra incluziunii studenților în risc. **Obiectivele specifice** presupun:

1. Realizarea unor studii calitative și cantitative la nivel instituțional care să identifice situațiile de risc de excluziune, categoriile de studenți subreprzentate în universitate, nevoile și atitudinile față de problematica echității în educație;
2. Realizarea unei platforme informatiche integrate de consiliere, comunicare și incluziune socială cu scopul reducerii excluziunii sociale a studenților prin participarea tuturor celor interesați;
3. Dezvoltarea de competențe individuale în domeniul echității sociale pentru cadrele didactice, cadrele didactice auxiliare și studenți în risc, prin participarea la sesiuni de training specializat;
4. Dezvoltarea capacității consilierilor în carieră de a identifica și gestiona cazurile de studenți în risc de excluziune și de creștere a numărului de studenți consiliați;
5. Creșterea capacității instituționale de a formula strategii și planuri de măsuri de îmbunătățire a echității cu buget dedicat și de a dezvolta instrumente de intervenție și raportare în domeniu.

Activitatea A6 a proiectului implică *Elaborarea unui pachet de documente strategice privind echitatea socială*. S-a organizat un grup de lucru la nivel instituțional care, pe baza datelor proiectului și a documentelor referitoare la echitate socială, a elaborat o propunere de strategie și un plan de măsuri care se supun dezbatării Senatului universitar.

Configurarea priorităților strategice privind echitatea socială, a obiectivelor și direcțiilor de acțiune pentru perioada 2017-2020 a presupus apelul la principalele provocări cu care învățământul universitar se confruntă în domeniul echității sociale. Prezenta strategie a fost formulată în vederea sprijinirii incluziunii sociale și sporirii accesului la învățământul superior (inclusiv consiliere și orientare în carieră). Strategia a fost dezvoltată în acord cu obiectivele instituționale și misiunea instituției, prin raportare la strategiile naționale pentru educație, elaborate de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, cât și la cele europene menționate în prezentul document.

Elaborarea Strategiei privind echitatea socială a avut la bază **un proces de consultare în cadrul membrilor grupului de lucru al proiectului CNFIS-FDI-2016-0055**, cărora li s-au solicitat puncte de vedere referitoare la fundamentarea unei astfel de strategii, aspecte care au fost analizate și luate în considerare la configurarea prezentei strategii pentru perioada 2017-2020. Suportul informațional reprezentat de studiile și analizele în cadrul proiectului a contribuit decisiv la definirea termenilor strategiei privind echitatea socială. Astfel, studiindu-se mai mulți indicatori de risc, **s-a constatat o corelație ridicată între intenția declarată de abandon sau întrerupere a studiilor și următoarele categorii de situații: proveniența studenților din mediul rural sau dintr-o localitate urbană cu mai puțin de 10.000 de locuitori, de a avea venituri mici în familie, de a fi angajat, de a avea copii și vîrstă sub 30 de ani, de a nu fi bursier sau voluntar și de a avea o prezență scăzută la**

cursuri și seminarii. O serie întreagă de alți indicatori de risc, cum ar fi *faptul de a fi rom sau student cu dizabilități*, din cauza numărului mai mic de cazuri autodeclarate au fost explorați prin analize calitative cu studenții, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare. Toți acești indicatori de risc, alături de alții, validați în studii și cercetări recente de la nivel național și internațional, au fost preluati pentru construcția coeficientului de risc în cadrul proiectului CNFIS-FDI-2016-0055 - *Integra*. ***Integra este o platformă informatică instituțională a Universității "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, o platformă integrată de consiliere, comunicare și incluziune socială, realizată prin proiectul de dezvoltare instituțională CNFIS-FDI-2016-0055 și utilizată de către Universitate cu scopul de a reduce excluziunea socială a studenților și riscul de abandon a studiilor.*** În cadrul proiectului Integra a fost creată inițial în perioada iunie-noiembrie 2016 o *Bază de date cu studenți aflați în diferite grade de risc*, iar cu o parte dintre aceștia, cei cu gradul de risc cel mai ridicat, se desfășoară activități de consiliere și comunicare, atât on-line, cât și față în față. Platforma informatică integrată de consiliere, comunicare și incluziune socială INTEGRA a fost dezvoltată în cadrul proiectului și poate fi accesată de pe site-ul proiectului, www.pointegra.ro. În prima fază a platformei s-au introdus date despre 790 de studenți, cărora li s-a calculat un set de indicatori socio-demografici, atitudinal-comportamentali și educațional-administrativi coeficientul de risc. Prin secțiunea *Consiliere* a INTEGRA peste 100 de studenți au participat la activități de consiliere și comunicare în cadrul proiectului. Prin secțiunea *Comunicare* a platformei se realizează comunicarea multidirecțională între categoriile de utilizatori în scopul îmbunătățirii echității sociale și adaptării metodelor de lucru cu studenții în risc de excluziune. O altă activitate importantă a proiectului a fost cea de furnizare a două *module de training*, în spațiile universității, unul pentru 45 cadre didactice și 30 cadre didactice auxiliare și altul pentru 105 studenți în risc de excluziune, a câte 20 de ore fiecare. Primul modul s-a numit „*Tehnici de adaptare inovativă a activității didactice și administrative la nevoile studenților în risc de excluziune socială*” și a fost adresat cadrelor didactice și cadrelor didactice auxiliare. Al doilea modul, „*Empowerment și succes socioeducațional*”, a fost destinat studenților în risc de excluziune.

În anul 2017, pe baza unei competiții de proiecte organizate de către CNFIS, prin **Fondul pentru dezvoltare instituțională FDI, din bugetul alocat Ministerului Educației Naționale** s-au susținut proiectele de dezvoltare instituțională la nivelul universităților de stat din România, în vederea creșterii capacității instituționale și a îmbunătățirii calității sistemului național de învățământ superior. Au fost vizate pentru finanțare din FDI 2017 opt **domenii strategice**, iar o universitate a avut dreptul să depună cel mult un proiect pe un domeniu strategic:

- Domeniul 1: creșterea echității sociale, în vederea incluziunii sociale și sporirea accesului la învățământul superior (inclusiv cele privitoare la consilierea și orientarea în carieră);
- Domeniul 2: internaționalizarea învățământului superior din România;
- Domeniul 3: asigurarea transparenței în gestiunea studenților și implementarea Registrului Matricol al Universităților din România;

- Domeniul 4: asigurarea funcționării în bune condiții a grădinilor botanice universitare, a stațiunilor didactice, a bazelor de practică și a altor infrastructuri de susținere a activităților didactice și de cercetare, din subordinea universităților;
- Domeniul 5: înființarea și susținerea activităților societăților antreprenoriale studențești (SAS) din subordinea universităților;
- Domeniul 6: creșterea capacitatei instituționale;
- Domeniul 7: îmbunătățirea calității activității didactice, inclusiv a respectării deontologiei și eticii academice;
- Domeniul 8: corelarea ofertei educaționale cu cererea pieței muncii.

Proiectul cu titlul PROGRAM INTEGRAT DE FACILITARE A ACCESULUI ELEVILOR DIN LICEELE AFLATE ÎN MEDIILE DEFAVORIZATE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI DEZVOLTAREA ECHITĂȚII LA NIVEL INSTITUȚIONAL (PRO-ACCES) - **CNFIS-FDI-2017-0040**, depus de către Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, a fost aprobat spre finanțare din FDI pentru perioada 01.07.2017-14.12.2017.

FDI-2017: Lista finală a proiectelor evaluate și propuse pentru finanțare

Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior

Nr. crt	Cod proiect	Domeniu strategic de finanțare	Universitatea	Propunere CNFIS	
				Punctaj final CNFIS	Valoare propusă finanțare
1	CNFIS-FDI-2017-0434	D1: Echitate&Acces	U39	Universitatea "Lucian Blaga" Sibiu	90,00 259.000
2	CNFIS-FDI-2017-0562	D1: Echitate&Acces	U40	Universitatea "Stefan cel Mare" Suceava	89,50 259.000
3	CNFIS-FDI-2017-0116	D1: Echitate&Acces	U05	Universitatea Bucuresti	86,50 260.000
4	CNFIS-FDI-2017-0098	D1: Echitate&Acces	U20	Universitatea "Babes - Bolyai" Cluj	85,50 260.000
5	CNFIS-FDI-2017-0040	D1: Echitate&Acces	U13	Universitatea "1 decembrie 1918" Alba-Iulia	85,00 254.000
6	CNFIS-FDI-2017-0059	D1: Echitate&Acces	U26	Universitatea din Craiova	84,17 212.000
7	CNFIS-FDI-2017-0122	D1: Echitate&Acces	U18	Universitatea Tehnica Cluj Napoca	83,00 212.000
8	CNFIS-FDI-2017-0599	D1: Echitate&Acces	U24	Universitatea "Ovidius" Constanta	82,83 75.000
9	CNFIS-FDI-2017-0074	D1: Echitate&Acces	U28	Universitatea "Dunarea de Jos" Galati	82,75 212.000

Obiectivul general al proiectului este facilitarea accesului elevilor liceelor din mediile defavorizate la învățământul superior și dezvoltarea planurilor de la nivel instituțional privind accesul echitabil la studii. Instrumentele de implementare sunt o campanie integrată inovativă de promovare a ofertei educaționale, seminarii de orientare pentru elevi, acțiuni de susținere și dezvoltarea unui instrument on-line de comunicare și informare pentru elevii din mediul rural și orașele sub 10.000 de locuitori din județul Alba și din cele conexe.

Obiectivele specifice presupun:

1. Facilitarea accesului la informații educaționale și a înscrierii la facultate a elevilor prin realizarea unei campanii integrate inovative de promovare a ofertei educaționale în liceele din mediile defavorizate

2. Dezvoltarea de competențe individuale de orientare profesională și accesare studii superioare la elevii din mediile defavorizate prin seminarii de orientare
3. Dezvoltarea echității la nivel instituțional prin integrarea facilităților de acces pentru elevi în măsurile privind echitatea la nivel instituțional
4. Susținerea directă a elevilor cu rezultate foarte bune la învățătură pentru a încuraja orientarea acestora spre învățământul superior
5. Dezvoltarea unui site și a unui instrument on-line/forum cu utilizatori mulți (cadre didactice, elevi din mediile defavorizate) pentru menținerea comunicării și informării continue a elevilor despre accesul la studii superioare.

Activitatea A4 a proiectului implică *Monitorizarea planurilor de echitate și dezvoltarea de noi planuri privind echitatea la nivel instituțional prin integrarea de facilități de acces și de susținere pentru elevii din mediile defavorizate*. S-a constituit un grup de lucru la nivel instituțional pentru dezvoltarea echității: expertul planuri de echitate (coord.), secretar, cadre didactice, studenți și elevi din mediile defavorizate. Grupul de lucru a centralizat informații despre studenți și elevii din mediile defavorizate și a propus un Plan de acțiune instituțional privind echitatea pentru anul 2018, care include instrumente dezvoltate prin proiect și facilități de acces sau suport pentru elevi. Au fost revizuite documentele privind echitatea la nivel instituțional pentru a cuprinde orientările strategice identificate, iar documentele privind echitatea realizate de grupul de lucru sunt supuse spre aprobare Senatului instituției.

Activitățile proiectului s-au desfășurat, în principal, cu elevi de clasele X-XII din 9 licee din Alba și Hunedoara (Liceul „HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN” Abrud, Liceul „DR. LAZĂR CHIRILĂ” Baia de Arieș, Liceul Tehnologic Silvic Câmpeni, Colegiul Național „AVRAM IANCU” Câmpeni, Colegiul Tehnic Agricol „ALEXANDRU BORZA” Geoagiu, Colegiul Național „I.C. BRĂTIANU” Hațeg, Liceul Teoretic „SILVIU DRAGOMIR” Ilia, Liceul Teoretic Teiuș, Liceul „CORNELIU MEDREA” Zlatna). Elevii din cele 9 licee au fost angrenați în activitățile proiectului, care au avut un caracter interactiv, menite să susțină elevii în a avea informații pertinente despre învățământul superior și de a le oferi un suport în procesul de clarificare a opțiunilor pentru o profesie sau alta. S-au desfășurat în cadrul proiectului 9 campanii de promovare a ofertei educaționale în școli (au participat 671 elevi), s-au încheiat 11 parteneriate instituționale cu cele nouă licee și cu inspectoratele școlare județene din Alba și Hunedoara (s-au implicat peste 104 cadre didactice), s-au realizat seminarii de orientare în școli (au fost implicați 81 de elevi), s-au realizat 2 excursii de studii la București și Alba Iulia (au participat 96 de elevi), s-au acordat elevilor 34 premii de facilitare a accesului la studii superioare și s-a organizat un concurs de eseuri motivaționale (în urma concursului, la care au participat 451 elevi, s-au acordat 24 premii suport). Tot în cadrul

proiectului s-a perfecționat strategia privind echitatea a UAB și s-a dezvoltat un instrument de comunicare on-line cu toți elevii participanți la proiect.

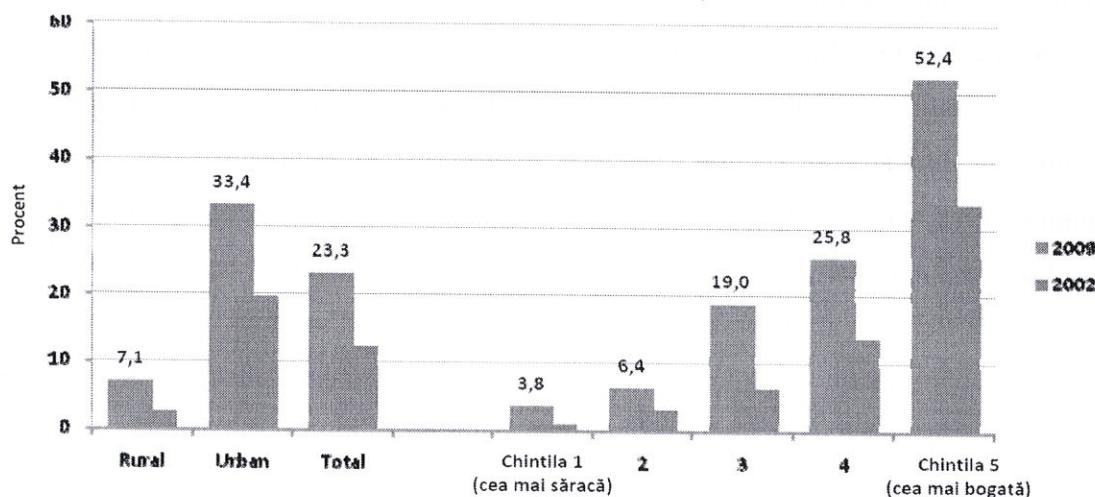
În pofida intervalul relativ redus de existență al universității albaiuliene - 26 DE ANI - scopul social și activitățile sale fundamentale - educația și cercetarea - permit *considerarea instituției drept facilitator al incluziunii sociale, creșterii economice și competitivității locale, regionale și naționale*. Percepția și utilitatea publică și socială a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia fac apel din ce în ce mai des la contribuția sa la dezvoltarea locală și cea regională, ceea ce readuce în atenție cele trei funcțiuni fundamentale ale instituției - predare-învățare, cercetare și prestarea de servicii către comunitate - și interdependența acestora în demersul formării de absolvenți calificați, care vor activa în cadrul comunității ce cuprinde actori economici și sociali.

I.3 Orientări strategice privind accesul în universitate al elevilor liceelor din mediile defavorizate

Trecerea de la învățământul liceal la învățământul superior induce provocări specifice tinerilor, care se confruntă cu modificări esențiale ale statutului lor. Eterogenitatea în creștere a efectivelor de studenți a impus universității configurarea de instrumente adaptate, dintre care amintim: moduri variate de studiu (de exemplu, studii de învățământ la distanță, învățare modulară, educație continuă pentru adulți ce își reiau studiile sau care activează deja pe piața forței de muncă), consiliere și orientarea școlară a elevilor de liceu, facilități de acces și de susținere pentru elevii din zone defavorizate. Universitatea recunoaște existența unui număr considerabil de elevi din mediul rural și orașe sub 10.000 de locuitori din județul Alba și din cele conexe care nu continuă studiile după finalizarea liceului. Obiectivele în plan educațional ale Strategiei Europa 2020 sunt direct legate de sporirea ratei de înmatriculare în învățământul superior și reducerea ratei abandonului școlar timpuriu. Sporirea numărului de înmatriculați a fost impresionantă în perioada 2000-2010 și în declin după acest interval. Reducerii numărului de studenți înmatriculați în învățământul superior din România i se adaugă drept provocări majore calitatea educației și dimensiunea echității sociale. Conform unui studiu realizat de reprezentanți ai Băncii Mondiale¹, în România, asemenea altor țări europene studiate, există o puternică dimensiune socio-economică a celor care se înscru și promovează învățământul terțiar: peste 50% din chintila cea mai bogată a tinerilor din România (25-29 ani în 2009) dețineau o diplomă de nivel terțiar, comparativ cu sub 5% din chintila cea mai săracă.

¹ Banca Mondială, Analiza funcțională a sectorului învățământ superior din România, 2012, pag. 40

Figura 6: Procent în cadrul categoriei de vârstă 25-29 de ani al celor care au absolvit o formă de învățământ terțiar, după chintilă de venit și după mediu, 2002 și 2009

Notă: Vezi anexa la tabelul 2 pentru nivelul educațional al acestei categorii de vârstă, pentru toate nivelurile de educație.

Sursă: Calculele autorilor, în baza anchetei bugetului pe gospodărie, 2002 și 2009.

În perioada 2010-2017 aceste inegalități structurale s-au adâncit, chiar dacă se constată disponibilitatea limitată a statisticilor publice referitoare la dimensiunea echitații sociale a studenților și a inexistența unor studii actualizate. Multiple sunt situațiile în care elevii din mediul rural și din orașe sub 10000 de locuitori nu beneficiază de aceleași condiții de educație, orientare și consiliere profesională comparabile cu cele din mediul urban. Dintre cele mai importante amintim faptul că în zonele rurale sunt puține licee și pentru a continua în învățământul secundar, elevii din mediul rural trebuie să se adreseze unui liceu din mediul urban.

În acest context, universitatea conștientizează că este de datoria să asigure acces echitabil la educație pentru toate categoriile de elevi și implicarea sa este esențială în formarea universitară a tinerilor și eliminarea disparităților care ar putea afecta accesul la învățământul superior al elevilor din medii defavorizate.

II. Perspectivele strategice în domeniul echității sociale ale Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

A fost realizată încadrarea priorităților strategice în următoarele șase *perspective strategice* relevante:

1. Creșterea accesului la învățământul superior a tinerilor proveniți din mediul rural, a tinerilor proveniți din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate, cât și a tinerilor cu dizabilități, aflați în risc de excluziune
2. Monitorizarea studenților aflați în risc de excluziune socială sau abandon școlar
3. Îmbunătățirea rezultatelor învățării tuturor studenților, inclusiv a celor proveniți din mediul rural, medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate ori a celor cu dizabilități
4. Consolidarea serviciilor de orientare și consiliere în carieră a studenților/absolvenților cu risc de excluziune, inclusiv cei proveniți din mediul rural, a studenților proveniți din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate, cât și a studenților cu dizabilități
5. Servicii de informare și sprijin financiar pentru studenții proveniți din mediul rural, studenții proveniți din medii socio-economice defavorizate și comunități marginalizate, cât și pentru studenții cu dizabilități, aflați în risc de excluziune
6. Management instituțional - crearea unui mediu organizațional favorabil incluziunii, egalității, echității, nediscriminării și promovării competențelor civice

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

Priorități strategice	1. CREȘTEREA ACCESULUI LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR A TINERILOR PROVENIȚI DIN MEDIUL RURAL, A TINERILOR PROVENIȚI DIN MEDII SOCIO-ECONOMICE DEFAVORIZATE ȘI COMUNITĂȚI MARGINALIZATE, CÂT ȘI A TINERILOR CU DIZABILITĂȚI, AFLAȚI ÎN RISC DE EXCLUZIUNE. MONITORIZAREA STUDENȚILOR AFLAȚI ÎN RISC DE EXCLUZIUNE
Obiective strategice	<p>O.1.1. Crearea și consolidarea de parteneriate între instituții de învățământ de nivel secundar superior - licee/colegii și Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, în vederea dezvoltării comune de proiecte de sprijin a elevilor aflați în risc de excluziune și sprijinirea acestora în accesarea sistemului de învățământ superior</p> <p>O.1.2. Configurarea unor trasee flexibile de acces în învățământul superior - Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia</p> <p>O.1.3. Identificarea factorilor din societate, universitate sau licee care duc la formarea, perpetuarea și augmentarea inechităților din educație și la riscul de excluziune al elevilor și studenților</p> <p>O.1.4. Configurarea unor politici de compensare cu scopul de a ajuta la reintegrarea, într-un program de educație, acele persoane care au părăsit prematur sistemul de educație, oferindu-le acestora căile adecvate prin care să poată reintra în programul de educație universitară sau programul de formare profesională a adulților și să dobândească acele calificări pe care nu le-au obținut în cadrul Universității "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia</p> <p>O.1.5. Consolidarea și dezvoltarea interacțiunii directe dintre universitate și elevii care învață în licee din zone defavorizate (mediul rural și localități cu mai puțin de 10000 de locuitori)</p>

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

Direcții de acțiune	<p>O.1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intervenții comune, structurate și coerente între licee și universitate, care să se adreseze unor categorii vulnerabile de tineri care, în mod tradițional, se confruntă cu bariere de acces la învățământul superior - Programe de sensibilizare și formare a personalului didactic și didactic auxiliar din licee și universitate privind problematica echității în educație - Evenimente de învățare reciprocă, de împărtășire de bune practici, ateliere, schimburi de experiență, inversarea temporară a rolurilor (profesor de liceu versus profesor universitar), peer review instituțional în domeniul echității la care să participe reprezentanți ai sistemului preuniversitar, universitar, ai mediul privat și societății civile. Aceste evenimente pot fi susținute atât prin întâlniri periodice față în față, precum și prin sprijinirea unor comunități online - Elaborarea în comun de către universitate și licee a unor proiecte finanțate din diverse categorii de surse publice, în scopul configurației și implementării unor strategii și instrumente comune de intervenție și monitorizare a echității în educație, care să permită și realizarea unor studii longitudinale privind accesul la educație a tinerilor aparținând categoriilor vulnerabile - Organizarea de școli de vară/iarnă anterioare primului an de studiu și care să fie dedicate tocmai reactualizării acestor cunoștințe de nivel preuniversitar necesare la facultatea/specializarea pe care studentul o va urma - Acțiuni de marketing direct în licee/colegii din județele aflate în aria de interes a universității - Organizarea de evenimente dedicate publicului țintă (elevi) - sesiuni de comunicări pentru elevi și cadre didactice preuniversitare, zilele porților deschise, conferințe, prelegeri, workshop-uri etc. - Acțiuni de comunicare media - presă, medii vizuale, instrumente online etc. care vizează elevii și studenții aflați în situații de risc <p>O.1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementarea unor forme de învățământ universitar flexibile (fără frecvență, învățământ la distanță) și de tip modular, adaptate inclusiv tinerilor cu dizabilități sau care provin din medii dezavantajate, care să permită alegerea unor parcursuri individualizate de învățare - Diversificarea, modernizarea și eficientizarea programelor de învățământ la distanță și cu frecvență redusă, care favorizează creșterea accesului nediscriminatoriu la educație și formare de specialitate pentru toate persoanele interesate, indiferent de vîrstă, locația geografică, specializări anterioare, posibilități financiare etc., prin introducerea unui sistem de educație inclusiv, bazat pe utilizarea mijloacelor electronice de ultimă generație - Valorificarea oportunităților de dezvoltare de programe postuniversitare și de dezvoltare profesională continuă, în acord cu
----------------------------	--

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

	<p>cerințele pieței muncii</p> <p>O.1.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea factorilor care generează elevilor și studenților risc de excluziune sau abandon școlar - Cartografierea tiparelor de abandon școlar generale <p>O.1.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monitorizarea permanentă a reglementărilor interne ale universității referitoare la condițiile de reluare a studiilor de către studenți, regimul refacerii disciplinelor, prelungirea de școlaritate, exmatricularea etc. - Asigurarea unor diferite căi de reintegrare în sistemul de educație și formare profesională consacrat a studenților care au părăsit școala, prin sprijin individual direcționat și consilierea studenților pentru a se reintegra în sistemul de învățământ superior - Parteneriate cu companii private sau alte tipuri de entități care să permită sisteme flexibile de part-time, internship sau proiecte punctuale ale studenților în cadrul companiilor, în acord cu programul de învățare al acestora <p>O.1.5.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea de instrumente de interacțiune între universitate, inspectoratele școlare județene limitrofe județului Alba, conducerea unităților de învățămând secundar – licee și elevii care învață în acestea (din mediul rural și localități care au o populație mai mică de 10000 de locuitori), în vederea promovării ofertei educaționale a universității - Campanie de promovare a ofertei educaționale a universității axată pe o prezentare obiectivă și echitabilă a specializațiilor universitare (de exemplu, sub forma unui ghid al specializațiilor). Planificarea campaniilor va urmări dezideratul echitației (să fie adresată tuturor categoriilor de elevi și de unități de învățământ), al eficienței (să fie realizată începând cu clasa a XI-a și pe cât posibil la începutul anului școlar), al adresabilității (să țină cont de particularitățile de vîrstă și de aspirații ale elevilor) și al continuității (să mențină legătura cu elevii participanți la campanie prin intermediul e-mail-urilor, al forumurilor etc.)
Priorități strategice	2. MONITORIZAREA STUDENȚILOR AFLAȚI ÎN SITUAȚII DE RISC DE EXCLUZIUNE SOCIALĂ SAU ABANDON ȘCOLAR
Obiective strategice	<p><i>O.2.1. Evaluarea și îmbunătățirea contextului instituțional specific studenților care aparțin grupurilor vulnerabile și aflați în situații de risc (de excluziune socială sau de abandon școlar)</i></p> <p><i>O.2.2. Utilizarea Platformei informative integrate de consiliere, comunicare și incluziune socială (INTEGRA) în identificarea, monitorizarea și susținerea studenților aflați în situații de risc. Platforma INTEGRA este un instrument informatic integrat de consiliere, comunicare și incluziune socială, utilizat cu scopul reducerii excluziunii sociale a studenților și a riscului de abandon al studiilor.</i></p>

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

Direcții de acțiune	<p>O.2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea unor modalități interne instituționale, prin care să se identifice primele semne de risc de excluziune sau abandon școlar al studenților, ceea ce oferă posibilitatea de a fi luate măsuri prompte înainte ca problemele să se manifeste și înainte ca studenții să înceapă să se distanțeze de școală, să lipsească sau să o abandoneze - Instituirea unor reacții prompte a cadrelor didactice / cadrelor didactice auxiliare la primele semne date de studenți identificați în risc de părăsire timpurie a studiilor universitare, în scopul sprijinirii și consilierii studenților aflați în risc - Consolidarea unei culturi organizaționale orientată spre identificarea și consilierea studenților în risc de excluziune sau de abandon școlar - Analize la nivelul decanatelor facultăților a situației studenților aflați în risc de excluziune ori abandon școlar și luarea măsurilor necesare pentru reducerea riscului menționat - Revizuirea regulamentelor și procedurilor tutoriale în aşa fel încât să prevadă utilizarea Integra în activitatea cu studenții în risc în vederea monitorizării, consilierii și reducerii situațiilor de inechitate și excluziune <p>O.2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea Platformei Integra de către personalul administrativ și cadrele didactice, pentru a identifica, gestiona, consilia și a comunica cu studenții în risc de excluziune socială și de abandon al studiilor - Realizarea unui raport anual pentru activitatea cu studenții în risc de excluziune, elaborat de către Centrul de Informare, Consiliere și Orientare în Carieră CICOC, pe baza datelor oferite de INTEGRA, cât și elaborarea de studii și cercetări de la nivel instituțional în domeniu și diseminarea acestora în comunitatea academică
Priorități strategice	3. ÎMBUNĂTĂȚIREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII TUTUROR STUDENȚILOR, INCLUSIV A CELOR PROVENIȚI DIN MEDIUL RURAL, MEDII SOCIO-ECONOMICE DEFAVORIZATE ȘI COMUNITĂȚI MARGINALIZATE ORI A CELOR CU DIZABILITĂȚI
Obiective strategice	<p><i>O.3.1. Îmbunătățirea randamentului școlar al studenților menționați și îndepărțarea obstacolelor din calea succesului educațional</i></p> <p><i>O.3.2. Valorificarea potențialului studenților menționați și integrarea lor în grupele de studenți</i></p> <p><i>O.3.3. Promovarea unor politici active de desegregare și acordarea de sprijin în învățare pentru studenții menționați</i></p> <p><i>O.3.4. Sporirea flexibilității și a permeabilității traseelor educaționale, de exemplu prin modularizarea cursurilor sau alternarea orelor de învățare cu orele de practică</i></p>
Direcții de acțiune	<p>O.3.1., O.3.2., O.3.3., O.3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adaptarea predării în funcție de nevoile studenților, printr-o consolidare a abordărilor individuale de învățare și prin acordarea

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

de sprijin studenților din grupele de risc - îi ajută pe aceștia să se adapteze cerințelor educației formale și să depășească obstacolele create de sistemul de educație și formare și, în acest fel, contribuie la preîntâmpinarea abandonului școlar

- Valorizarea corespunzătoare a orelor cadrelor didactice la dispoziția studenților, în regim de consultații
- Informarea studenților cu privire la parcursul lor școlar
- Informarea studenților cu privire la cerințele examanelor de finalizare a studiilor, inclusiv lucrările de licență/diplomă sau disertație (cerințe, regulamente, detalii anti-plagiat etc.)
- Organizarea de grupe de peer tutoring, în care studenții cu dificultăți educaționale ar beneficia de sprijinul colegilor cu rezultate bune
  - Oferirea de cursuri suplimentare, acolo unde există populații mai mari de studenți cu lacune de cunoștințe
  - Intervenții și dezvoltarea de instrumente personalizate pentru grupuri mici sau studenți individuali
  - Îmbunătățirea prezenței studenților la cursuri prin modernizarea mediului de formare, practică și studiu și prin creșterea importanței seminarului/laboratorului universitar
- Transformarea activității de evaluare a studenților într-un proces interactiv, prin extinderea examinărilor pe parcurs și pe bază de proiecte, precum și o implementare progresivă a unor modalități computerizate de evaluare la disciplinele cu caracter mai standardizat
  - Eficientizarea modului de desfășurare a practicii de specialitate, prin intermediul convențiilor încheiate la nivel instituțional cu entități ale mediului economic și social implicate
    - Încurajarea activităților extracurriculare pentru studenți, prin participarea la activitățile cercurilor studențești, conferințe etc.
    - Activarea de echipe de cercetare, din care să facă parte și studenți, masteranzi și doctoranzi
    - Creșterea mobilității naționale și internaționale a studenților naționali în programe de formare (exp. Erasmus+). Stabilirea de acorduri de colaborare cu instituții economice internaționale și companii multinaționale în vederea realizării de acțiuni specifice de promovare a interacțiunilor școală-viață activă, asigurând mobilitatea profesională în Europa și spațiul non-UE

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

Priorități strategice	4. CONSOLIDAREA SERVICIILOR DE ORIENTARE ȘI CONSILIERE ÎN CARIERĂ A STUDENȚILOR/ABSOLVENȚILOR CU RISC DE EXCLUZIUNE, INCLUSIV CEI PROVENIȚI DIN MEDIUL RURAL, A STUDENȚILOR PROVENIȚI DIN MEDII SOCIO-ECONOMICE DEFAVORIZATE ȘI COMUNITĂȚI MARGINALIZATE, CÂT ȘI A STUDENȚILOR CU DIZABILITĂȚI. DEZVOLTAREA DE SERVICII DE ORIENTARE ȘI CONSILIERE ÎN CARIERĂ A ELEVILOR CARE ÎNVĂȚĂ ÎN LICEE DIN ZONE DEFAVORIZATE.
Obiective strategice	<p><i>O.4.1. Configurarea unor politici de intervenție la nivelul individual al studentului care riscă să părăsească prematur școala, prin care se vizează dezvoltarea personală în vederea creării unui sistem de rezistență la factorii de risc și în vederea depășirii dificultăților de natură socială, cognitivă sau emoțională cu care se pot confrunta studenții din grupul de risc</i></p> <p><i>O.4.2. Dezvoltarea unui program de peer-tutoring adresat studenților din grupuri defavorizate din primul an de facultate</i></p> <p><i>O.4.3. Furnizarea gratuită și fără discriminare a următoarelor servicii pentru studenți: servicii de suport academic (sau de formare a scrierii și argumentării academice), servicii de consiliere pentru sănătate și sănătate mentală, servicii de orientare generală academică (pentru familiarizarea cu practicile universitare curente), servicii de consiliere și orientare în carieră</i></p> <p><i>O.4.4. Colectare de feedback din partea angajatorilor privind gradul lor de satisfacție privind angajații absolvenți ai universității</i></p> <p><i>O.4.5. Utilizarea sistemului instituțional de monitorizare inserției absolvenților universității pe piața muncii (tracking), cu scopul de a identifica aspecte care pot contribui la îmbunătățirea formării și consilierii studenților actuali. (Pot fi obținute informații personalizate care pot funcționa ca un proxy pentru evaluarea relevanței programelor de studii ale instituției)</i></p> <p><i>O.4.6. Dezvoltarea de metode, tehnici și instrumente de orientare și consiliere în carieră a elevilor care învață în licee din zone defavorizate.</i></p>
Direcții de acțiune	<p>O.4.1., O.4.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea unor programe de peer-tutoring, care reprezintă strategii de învățare instituționalizate, de regulă extracurriculare, în care studenții lucrează împreună, de obicei în grupuri mici sau în perechi, pentru a acumula, exersa și deprinde cunoștințe și competențe. Beneficiile programelor de peer-tutoring sunt diverse, de la îmbunătățirea performanțelor educaționale la îmbunătățirea relațiilor între studenți, dezvoltare personală și socială, motivare crescută etc. <p>O.4.1., O.4.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Servicii suport pentru dezvoltarea personală a studenților și absolvenților din grupuri vulnerabile - Servicii de consiliere integrate axate pe situația studenților din grupuri marginalizate - Servicii de orientare în carieră - informarea și educația cu privire la carieră, consilierea în carieră, consilierea pentru angajare,

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

plasarea la un loc de muncă. Consolidarea sistemului de îndrumare și consiliere - acordă studenților sprijin în alegerea carierei potrivite, în procesul de tranziție de la un nivel educațional la altul sau din sistemul educațional în sistemul de angajat. Se reduce, astfel, riscul unor decizii nepotrivite, bazate pe așteptări false sau pe informații insuficiente. Tinerii sunt ajutați să ia decizii care să corespundă ambicioilor, intereselor și talentelor lor

- Implementarea corespunzătoare a sistemului de tutorat al cadrelor didactice pentru studenți și a sistemului de mentorat. Mentoratul/tutoratul - îi ajută pe studenți să depășească dificultățile de învățare, sociale sau personale. Fie că este vorba de o interacțiune student-profesor (mentorat) sau o interacțiune între profesor și un grup mic de studenți (tutorat), studenții primesc asistență direcționată, adesea din partea corpului didactic, membrilor comunității sau chiar a colegilor lor

- Recrutarea studenților în calitate de voluntari în cadrul campusului universitar

O.4.4., O.4.5.

- Intensificarea relațiilor de colaborare și sprijin reciproc cu Alumni – Asociația Absolvenților UAB și cu Liga Studenților UAB

- Analiza datelor obținute din studiile instituționale privind inserția absolvenților pe piața muncii, în vederea identificării acestor aspecte care pot contribui la îmbunătățirea formării și consilierii studenților actuali

- Realizarea unor întâlniri cu angajatori relevanți pentru absolvenții instituției și cu absolvenți, în vederea obținerii unor indicii care sunt potențial generatoare de risc de excluziune pentru studenți

O.4.6.

- Desfășurarea de activități comune universitate – parteneri sociali ai universității (angajatori, absolvenți Alumni etc.) - licee, care vizează informarea, consilierea și educația pentru carieră a elevilor care învăță în licee din zone defavorizate (mediul rural sau orașe sub 10000 de locuitori)

Priorități strategice	5. SERVICII DE INFORMARE ȘI SPRIJIN FINANCIAR PENTRU STUDENȚII PROVENIȚI DIN MEDIUL RURAL, STUDENȚII PROVENIȚI DIN MEDII SOCIO-ECONOMICE DEFAVORIZATE ȘI COMUNITĂȚI MARGINALIZATE, CÂT ȘI PENTRU STUDENȚII CU DIZABILITĂȚI, AFLAȚI ÎN RISC DE EXCLUZIUNE. SERVICII DE INFORMARE ȘI SPRIJIN FINANCIAR PENTRU ELEVI CARE ÎNVĂȚĂ ÎN LICEE DIN ZONE DEFAVORIZATE
------------------------------	---

Obiective strategice	<p><i>O.5.1. Servicii de informare pentru studenții aflați în risc de excluziune</i></p> <p><i>O.5.2. Servicii de sprijin finanțier pentru studenții aflați în risc de excluziune</i></p> <p><i>O.5.3. Servicii de informare și sprijin finanțier pentru elevi care învăță în licee din zone defavorizate (proveniți din mediul rural și localități sub 10000 de locuitori)</i></p>
-----------------------------	---

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

Direcții de acțiune	<p>O.5.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea de campanii de informare, prin Centrul de Informare, Consiliere și Orientare în Carieră CICOC, în colaborare cu decanatele facultăților, Serviciul finanțier și Liga Studenților UAB, prin care studenții aflați în risc de excluziune să fie informați asupra situației lor financiare și contractuale de studii în raport cu universitatea, cât și despre posibilitățile de preîntâmpinare a abandonului școlar din motive financiare - Utilizarea site-ului proiectului Integra http://www.prointegra.ro/, pentru diseminarea de informații destinate studenților aflați în risc de excluziune, referitoare la posibilități de accesare de fonduri specifice din surse publice sau private, după caz <p>O.5.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Accesarea de linii de finanțare din fonduri publice naționale, fonduri structurale sau alte tipuri de finanțări, pentru sprijinirea studenților aflați în situații de risc de excluziune - Acordarea de burse de ajutor social pentru studenți aflați în risc de excluziune, care îndeplinesc criteriile de acordare a acestor categorii de burse din venituri proprii ale instituției <p>O.5.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea de campanii de informare, prin care studenții elevii care învață în licee din zone defavorizate să fie informați asupra posibilităților de a urma studii în regim finanțat de la bugetul de stat sau în regim cu taxă – posibilități de reducere a taxei, obținere de burse de performanță, merit sau sociale etc. - Sprijin logistic și după caz, finanțiar, realizarea unor concursuri cu premii, a unor excursii de studii destinate facilitării accesului elevilor cu rezultate bune la învățătură din mediile dezavantajate socio-economic, spre studii superioare
Priorități strategice	6. MANAGEMENT INSTITUȚIONAL - CREAREA UNUI MEDIU ORGANIZAȚIONAL FAVORABIL INCLUZIUNII, EGALITĂȚII, ECHITĂȚII, NEDISCRIMINĂRII ȘI PROMOVĂRII COMPETENȚELOR CIVICE
Obiective strategice	<p><i>O.6.1. Configurarea unor politici de intervenție, cât și a unui mediu de învățare și desegregare, care au scopul de a reduce riscul de părăsire timpurie a studiilor universitare, prin îmbunătățirea calității educației și formării</i></p> <p><i>O.6.2. Îmbunătățirea continuă a proceselor de asigurare a calității programelor de studiu ale Universității "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, cu scopul creării unui mediu favorabil incluziunii</i></p> <p><i>O.6.3. Creșterea semnificativă a ofertei educaționale de înaltă calitate în rândul tinerilor și adulților care aparțin grupurilor defavorizate</i></p> <p><i>O.6.4. Sprijinirea cadrelor didactice și a cadrelor didactice auxiliare în abordarea studenților aflați în situații de risc</i></p> <p><i>O.6.5. Stabilirea unor legături mai strânse între universitate, mediul de afaceri și cercetare, precum și prin implicarea partenerilor</i></p>

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

	<i>sociali și a societății civile în activitățile universității, cu scopul sprijinirii studenților aflați în risc</i>
Direcții de acțiune	<p>O.6.1., O.6.2., O.6.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abordarea diversității în creștere a studenților și sporirea accesului la educația și formarea profesională generală de calitate și favorabilă incluziunii pentru toți studenții, inclusiv pentru grupurile defavorizate, cum ar fi cursanții cu nevoi speciale, romii, combătând totodată discriminarea, rasismul, segregarea, intimidarea (inclusiv comportamentul agresiv pe Internet), violența și stereotipurile - Abordarea chestiunii disparității de gen în educație și formarea profesională și a oportunităților inegale pentru femei și bărbați, precum și promovarea unor alegeri în materie de educație mai echilibrate din punctul de vedere al genului - Promovarea competențelor civice, interculturale și sociale, a înțelegerii și respectului reciproc, precum și a însușirii valorilor democratice și a drepturilor fundamentale la toate nivelurile de educație și de formare profesională - Sprijin susținut acordat acelor studenți sau grupuri de studenți care sunt expuși riscului de părăsire timpurie a școlii. Ele au scopul de a crea un mediu de învățare pozitiv, de a consolida calitatea și inovația la nivel pedagogic, de a spori calitatea competențelor corpului didactic în vederea unei abordări corecte a diversității sociale și culturale, precum și în vederea dezvoltării unor tactici adecvate de combatere a violenței și intimidării în școală - Promovarea fermă a unui învățământ centrat pe student, formativ, cu acțiuni distincte atât pentru responsabilizarea studenților, cât și pentru pregătirea, perfecționarea și monitorizarea cadrelor didactice universitare în acest sens, cu demersuri focalizate spre întărirea internă a culturii calității. În cadrul comisiilor de specialitate responsabile de asigurarea calității programelor de studiu, constituite conform legii, se vor desfășura dezbateri periodice privind optimizarea continuă a raportului dintre partea teoretică și cea aplicativă în ansamblul procesului didactic (aplicații, lucrări de laborator, proiecte), stimularea aplicării metodelor activ-participative moderne, promovarea învățământului centrat pe student și flexibilizarea procesului de predare–învățare–evaluare, astfel încât accentul să fie pus pe valorificarea creativă și originală a cunoștințelor dobândite și nu pe reproducerea mecanică a acestora <p>O.6.4., O.6.5. - Promovarea relevanței învățământului superior pentru piața forței de muncă și pentru societate, inclusiv prin intermediul unor informații mai bune și a unei mai bune anticipări a nevoilor și rezultatelor pieței forței de muncă, de exemplu urmărirea carierelor absolvenților, încurajarea elaborării de programe de învățământ, mai multe oportunități de învățare la locul de muncă și o cooperare sporită între instituții și angajatori</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crearea unui mediu educațional și de învățare flexibil, atractiv și accesibil pentru toți studenții, inclusiv pentru cei cu dizabilități și nevoi speciale de învățare, cu stimularea parcursului vocațional și cu promovarea excelenței în rândul studenților, al

STRATEGIE ECHITATE SOCIALĂ 2017-2020

cadrelor didactice și cercetătorilor

- Transformarea universității în comunitate de învățare care să se bazeze pe o imagine de dezvoltare instituțională comună tuturor beneficiarilor, prin utilizarea experienței și cunoștințelor tuturor acestora, prin crearea unui mediu confortabil, care să inspire și să încurajeze libertatea de gândire, motivându-i astfel pe tineri să își continue educația și instruirea

- Susținerea și sprijinirea continuă a eforturilor depuse de cadre didactice în munca lor cu studenții din grupele de risc, condiție de bază pentru eficacitatea măsurilor luate la nivel de instituție. Cursurile specifice cu caracter pedagogic, precum și cursurile de perfecționare pentru cadre didactice și pentru personalul administrativ privind modalitățile de interacțiune cu studenți aflați în risc din cadrul universității, sunt menite să îi ajute pe aceștia să abordeze corect problema diversității și să îi susțină pe studenții în risc

- Fluidizarea circuitului documentelor și eficientizarea activităților în ceea ce privește procedurile de lucru cu studenți în risc

- Diseminarea informațiilor privind situația studenților prin sistemul instituțional informatizat asociat Registrului Matricol Unic (național) al studenților

- O strânsă legătură cu părinții/familia studentului și cu alte organizații relevante din afara școlii, cum ar fi: serviciile comunitare din zonă, care reprezintă emigranții sau minoritățile, asociațiile sportive și culturale, angajatorii sau organizațiile societății civile, ceea ce facilitează găsirea unor soluții holistice pentru ajutarea acestor studenți din grupele de risc și mediază apelarea la sprijin din exterior, la psihologi, asistenți sociali, servicii comunitare sau asociații culturale

- Realizarea de parteneriate cu comunitatea locală, entități publice sau private și organizarea unor evenimente comune în care să fie diseminată și sprijinită situația studenților aflați în risc de excluziune, în vederea nemanifestării sau reducerii acestui risc

Prezentul Plan Strategic a fost aprobat în Ședința Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, din data de 23.11.2016 și completat cu prevederi aprobate în Ședința Senatului Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, din data de 14.12.2017.

Propus spre aprobare în anul 2016 de către Grupul de lucru al Proiectului CNFIS-FDI-2016-0055

PROGRAM INTEGRAT DE INCLUZIUNE A STUDENȚILOR AFLAȚI ÎN SITUAȚII DE RISC ȘI PENTRU CREȘTEREA ECHITĂȚII LA NIVEL INSTITUȚIONAL

Propus spre aprobare în anul 2017 de către Grupul de lucru al Proiectului CNFIS-FDI-2017-040

PROGRAM INTEGRAT DE FACILITARE A ACCESULUI ELEVILOR DIN LICEELE AFLAȚE ÎN MEDIILE DEFAVORIZATE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI DEZVOLTAREA ECHITĂȚII LA NIVEL INSTITUȚIONAL (PRO-ACCES)

PRORECTOR,

Prof. univ. dr. Socol Adela

PREȘEDINTELE SENATULUI

Conf. univ. dr. Marină Lucian

AVIZAT
Oficiul Juridic
Consilier juridic Rotar Claudia